

[כא] א כִּי־יִמְצָא חֶלֶל בְּאֶרְצָהּ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן
 לְךָ לְרִשְׁתָּהּ נֶפֶל בְּשָׂדֶה לֹא נֹדַע מִי הִכָּהוּ: ב וַיִּצְאוּ זְקֵנֶיךָ
 וּשְׁפֹטֶיךָ וּמְדוּדוֹ אֶל־הָעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבַת הַחֶלֶל: ג וְהָיָה
 הָעִיר הַקְּרֹבָה אֶל־הַחֶלֶל וְלִקְחוּ זְקֵנֵי הָעִיר הַהִוא עֲגֻלַת
 בָּקָר אֲשֶׁר לֹא־עֶבֶד בָּהּ אֲשֶׁר לֹא־מִשְׁכָּה בְּעַל: ד וְהוֹרְדוּ
 זְקֵנֵי הָעִיר הַהִוא אֶת־הָעֲגֻלָּה אֶל־נַחַל אִיתָן אֲשֶׁר לֹא־
 יַעֲבֹד בּוֹ וְלֹא יִזְרַע וְעָרְפוּ־שֵׁם אֶת־הָעֲגֻלָּה בַּנַּחַל: ה וּנְגַשׁוּ
 הַכֹּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי כִּי בָּם בָּחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשִׁרְתוֹ וּלְבָרְךָ
 בְּשֵׁם יְהוָה וְעַל־פִּיהֶם יִהְיֶה כָּל־רִיב וְכָל־נִגְעָה: ו וְכָל זְקֵנֵי
 הָעִיר הַהִוא הַקְּרֹבִים אֶל־הַחֶלֶל יִרְחֲצוּ אֶת־יְדֵיהֶם עַל־
 הָעֲגֻלָּה הָעָרוּפָה בַּנַּחַל: ז וְעָנּוּ וַאֲמָרוּ יָדֵינוּ לֹא שָׁפְכוּ
 [שִׁפְכָה ב] אֶת־הַדָּם הַזֶּה וְעֵינֵינוּ לֹא רָאוּ: ח כִּפָּר לְעַמֶּךָ
 יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־פָּדִיתָ יְהוָה וְאֶל־תִּתֵּן דָּם נָקִי בְּקָרֵב עִמָּךָ
 יִשְׂרָאֵל וְנִכְפַּר לָהֶם הַדָּם: ט וְאַתָּה תִּבְעֵר הַדָּם הַנָּקִי
 מִקְּרַבְךָ כִּי־תַעֲשֶׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה: ס ס ס

א ארי ישחכח קטילא בארעא די יי אלהיך יחב לך למירתה רמי בחקלא לא ידעי מן קטלה: ב ויפקדו סביר ודיניך וימשחון לקרנא די סוחרני קטילא: ג ויהי קרתא דקריבא לקטילא וידברו סבי קרתא ההיא עגלת תורי די לא אתפלח בה די לא נגידת בני: ד ויחתון סבי קרתא ההיא ית עגלתא לנחלא ביר די לא אתפלח בה ולא יזרע וינקפון תמן ית עגלתא בנחלא: ה ויחקרבו פהני בני לוי ארי בהון אתרעי יי אלהיך לשמשותה ולברכא בשמא דיי ועל מירתהו יחי כל דין וכל מכתש סגירה: ו וכל סבי קרתא ההיא דקריבין לקטילא יסחון ית ידיהון על עגלתא דנקפתא בנחלא: ז ויחבון וימרון דנא לא אשדו ית דמא דדין ויעינא לא חנא: ח פהניא ימרון פפר לעמך ישראל די פרקתא יי ולא תמן חובת דם זפי בגו עמך ישראל ויתפפר להון על דמא: ט ואת תפלי אשדי דם זפי מבינך ארי תעבד דקשר קדם יי:

צ"ז פטוקים. סלויא סימן.

כ"ט

פירות (כוסה מו.) (ז) ודינו לא שפכה. וכי עלתה על לב זקני בית דין שופכי דמים הם, אלח לא ראיטוהו ופערטוהו בלא מזונות ובלא לוייה (סס מה:.) (ח) הכהנים אומרים כפר לעמך ישראל (אונקלוס:) וכפפר להם הדם. הכתוב מבשרם שמשעשו כן יכופר להם העון (כוסה מו.) (ט) ואתה תבער. מגיד שאם נמלא ההורג אחר שנתעפרה העגלה הרי זה יהרג (כוסה מז:) והוא הישר בעיני ה':

בעל הטורים

עיקר שפתי חכמים

אלוני מרה: לא כִּי אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן לְבָא לְרִשְׁתָּהּ
 אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נָתַן לָכֶם וַיִּרְשַׁתֶּם
 אֹתָהּ וַיִּשְׁבַּתֶּם־בָּהּ: ז וּשְׁמַרְתֶּם לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל־
 הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי נָתַן לְפָנֶיכֶם הַיּוֹם:
 [יב] א אֵלֶּה הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת בְּאֶרֶץ נָתַן

למעל למירת ית ארעא די יי אלהכון יחב לבון ומירתחן יתה ומיתבון בה: ז ומתשרון למעבד ית כל קומיא וית דיניא די אנא יחב קרמיכון יומא דין: א אליו קומיא וריניא די תשרון למעבד בארעא די יחב

כ"ט

סימן: אחרי. אחר העברת ד הירדן הרבה והלאה למרחוק (ספרי נו: כוסה לג:) וזהו לשון אחרי. כל מקום שנאמר אחרי ה מופלג הוא (כ"ר מד:.) דרך מבוא השמש. להלן מן הירדן ו לגד מערב. וטעם המקרא מוכיח שהם שני דברים, שננקדו בשני טעמים, אחרי נקוד בשפוט, ודרך נקוד במשפל והוא דגוש, ואם היה אחרי דרך דבור אחד היה נקוד אחרי במשפת, בשופר הפון, ודרך בשפוט ורפה: מול הגלגל. ז רחוק מן הגלגל (ספרי סס: כוסה סס:) אלוני מורה. שכם הוא, שנאמר עד מקום שכם עד אלון מורה (בראשית יב:.) ספרי סס: כוסה סס:) (לא) כי אתם עוברים את הירדן וגו'. ח נסים של ירדן יהיו סימן בידכם שפצוהו ומירשו את הארץ (ספרי טו.)

בעל הטורים

עיקר שפתי חכמים